

Deloitte
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33 96 35 56
Imaneq 33, 6.-7. etage
Postboks 20
3900 Nuuk

Telefon +299 321511
Telefax +299 322711
www.deloitte.dk

Kommuneqarfik Sermersooq

Revisionsprotokollat til årsregnskab 2011

Indholdsfortegnelse

	<u>Side</u>
1. Revision af årsregnskabet	56
1.1 Årsregnskabet	56
1.2 Risikovurdering og revisionsstrategi	56
1.3 Revision af forretningsgange og interne kontroller	57
1.3.1 Drøftelser med direktion om risikoen for besvigelser	58
1.4 Forhold af væsentlig betydning for vurdering af årsregnskabet	58
1.4.1 Forbehold i revisionspåtegningen	58
1.4.2 Generelt	58
1.4.3 Kontinuitet og anvendt regnskabspraksis	59
1.4.4 Opstillingen af finansielle poster samt forbrug af likvider i regnskabet	60
1.4.5 Konstaterede fejl og regnskabsmæssige usikkerheder	60
1.4.6 Likvide midler	61
1.4.7 Lønningsområdet	63
1.4.8 Anvisning og attestation mv.	64
1.4.9 Fortegnelse over forpligtelser	65
1.4.10 Dødsboer	65
1.4.11 Registrering på person eller selskab (registrantniveau)	65
1.4.12 Kommunen i registrantlisterne	65
1.4.13 Kreditorer	66
1.4.14 Deponeringskonto for Selvstyreandel af pantebreve	66
1.4.15 Pantebreve – Lejer til ejer	66
1.4.16 Konjunkturpant – Lejer til ejer	66
1.4.17 Pantebreve – 10/40/50 lån hhv. 20/20/60 lån	67
1.4.18 Anden kortfristet gæld	67
1.4.19 Tillægsbevilling / budgetopfølgning	68
1.4.20 Tillægsbevillinger til anlægsprojekter	69
1.4.21 Anlægsregnskaber	69
1.4.22 Regningstilgodehavender	69
1.4.23 Inddrivelse af restancer via inddrivelsesmyndighederne	70
1.4.24 Børnetilskud og uddannelsesstøtte	71
1.4.25 Ændring af regnskabspraksis for indregning af personskatter	71
1.4.26 Gennemgang af generelle it-kontroller	71
2. Kommentarer til årsregnskabet	73
2.1 Resultatopgørelsen	73
2.1.1 Det sociale område, 457.294 t.kr. (2010: 330.794 t.kr.)	73

2.1.2 Undervisning og kultur, 478.159 t.kr. (2010: 468.405 t.kr.)	76
2.1.3 Anlægsområdet, 138.844 t.kr. (2010: 274.460 t.kr.)	78
2.2 Balancen	78
2.2.1 Aktier og obligationer, 34.962 t.kr. (2010: 36.322 t.kr.)	78
2.2.2 Kommunale udlån, 254.904 t.kr. (2010: 200.584 t.kr.)	78
2.2.3 Kortfristede tilgodehavender, 389.057 t.kr. (2010: 425.387 t.kr.)	79
2.2.4 Likvide beholdninger, 75.951 t.kr. (2010: 82.005 t.kr.)	79
2.2.5 Egenkapital, 606.252 t.kr. (2010: 551.114 t.kr.)	80
2.2.6 Kortfristet gæld, 72.604 t.kr. (2010: 91.277 t.kr.)	80
2.2.7 Banklån og realkreditlån, 20.653 t.kr. (2010: 24.888 t.kr.)	80
2.2.8 Regulerende passiver, 56.417 t.kr. (2010: 78.087 t.kr.)	80
4. Øvrige oplysninger	81
4.1 Ledelsens regnskabserklæring	81
4.2 Eftersyn af kommunalbestyrelsens protokoller og overholdelse af god bogføringsskik	81
4.3 Rådgivnings- og assistanceopgaver	81
4.4 Forsikringsforhold	81
5. Konklusion på den udførte revision	82
5.1 Konklusion på årets revision	82
5.1.1 Forbehold	82
5.2 Ny udformning af revisionspåtegningen	82
6. Revisionens formål og omfang samt ansvarsfordeling	82
7. Erklæring	83

Revisionsprotokollat til årsregnskab 2011

1. Revision af årsregnskabet

1.1 Årsregnskabet

Vi har afsluttet revisionen af det af ledelsen aflagte årsregnskab for 2011 for Kommuneqarfik Sermersooq. Årsregnskabet udviser følgende:

	<u>2011</u> <u>t.kr.</u>	<u>2010</u> <u>t.kr.</u>
Resultat	(6.299)	(86.042)
Aktiver	755.926	745.367
Egenkapital	606.252	551.114

1.2 Risikovurdering og revisionsstrategi

Revisionen gennemføres med udgangspunkt i en af os udarbejdet revisionsstrategi. Revisionsstrategien skal sikre, at revisionen fokuseres mod de væsentligste og mest risikofyldte områder, der er af betydning for årsregnskabet.

Baseret på vores drøftelser med kommunens ledelse og vores kendskab til kommunens aktiviteter og forhold i øvrigt har vi i forbindelse med planlægningen af revisionen for 2011 identificeret de områder, hvor risikoen for væsentlige fejl i årsregnskabet vurderes at være størst.

Revisionen har som følge heraf primært være fokuseret på følgende væsentlige og risikofyldte (betydelige) regnskabelementer og områder, der blandt andet indeholder elementer af skøn ved indregning og måling af aktiver og forpligtelser i årsregnskabet:

Betydelige regnskabslementer	Betydelige forretningsgange og interne kontroller	Specifikke risikoområder
<ul style="list-style-type: none"> • Løn- og gageomkostninger • Korrekt registrering af anlægsomkostninger • Gæld til leverandører • Korrekt bogføring og afstemning af banker • Periodisering af omkostninger og indtægter • Hjemtagelse af refusioner • Registrering på registranter • Fortegnelse over kautionsleje- leasing og garantiforpligtelser 	<ul style="list-style-type: none"> • Opgørelse, afstemning og afregning af løn og lønafhængige poster herunder A-skat, pensioner mv. • Transaktionskæden der omfatter modtagelse af post, godkendelse af fakturaer, registrering, betaling og afstemning • Godkendelse, betaling og afstemning af leverandørgæld • Afstemning af likvider og bankgæld • Måling af registranter, herunder korrekt registrering og rykning • Afstemning, måling og opgørelse af om refusioner er korrekt ansøgte og om de modtages • Oversigt over forpligtelser 	<ul style="list-style-type: none"> • Opgørelse og afstemning af løn og lønafhængige poster • Fuldstændighed og registrering af gæld til leverandører og anden gæld • Fuldstændighed, registrering og afstemning af likvider • Fuldstændighed og registrering af registranter og andre tilgodehavende • Fuldstændighed, registrering og afstemning af refusioner • Opgørelse der sikrer fuldstændigt overblik over kautions-, leje-, leasing og garantiforpligtelser

På øvrige regnskabslementer og områder er risikoen for fejl i årsregnskabet vurderet som normal, og revisionens omfang har derfor været mindre.

1.3 Revision af forretningsgange og interne kontroller

Revisionen har indledningsvist omfattet en vurdering af, om kommunens rapporteringssystemer, forretningsgange og interne kontroller fungerer forsvarligt. Formålet hermed er at påse, om der forefindes korrekte, troværdige og rettidige bogholderiregistreringer som grundlag for regnskabsaflæggelsen.

Det har kunnet konstateres, at kommunen i lighed med sidste år arbejder på at forbedre forretningsgange og interne kontroller, men helt generelt ligner situationen meget sidste år på stort set alle områder, hvilke der er blevet rapporteret om løbende til den daglige ledelse, ligesom vi oplyste dette på kommunalbestyrelsesmødet i forbindelse med fremlæggelsen af revisionsprotokollen for 2010. Under dette oplyste vi endvidere, at det ikke var realistisk, at bogholderiet ville være ajourført ultimo 2011, eftersom arten og omfanget af problemerne er så massive, hvorfor der også i 2011 vil kunne forventes en kritisk revisionsprotokol. Vi er bekendt med, at der fortsat arbejdes på at rette op på dette forhold.

Helt generelt kan det anføres, at der er små forbedringer i 2011 i forhold til 2010, og at den daglige drift fungerer. Når nærværende protokollat læses bør dette have for øje og mange af vores bemærkninger er af regnskabsmæssig karakter.

1.3.1 Drøftelser med direktion om risikoen for besvigelser

Vi har med direktionen drøftet risikoen for besvigelser i kommunen og de interne kontroller, som direktionen har implementeret for at forebygge sådanne risici. Direktionen har i denne forbindelse oplyst, at direktionen ikke har kendskab til besvigelser, påståede besvigelser eller formodninger om besvigelser ud over mistanke om misbrug af likvider i Svømmehallen Malik. Til trods herfor vurderes der ikke at være særlig risiko for væsentlige fejl i kommunens årsregnskab som følge af regnskabsmanipulation eller misbrug af kommunens aktiver. Vi skal i denne forbindelse bemærke, at vi ikke under vores revision, har konstateret fejl i årsregnskabet som følge af besvigelser.

1.4 Forhold af væsentlig betydning for vurdering af årsregnskabet

Baseret på vores revision skal vi fremhæve følgende særlige forhold, der er af betydning for ledelsens vurdering af årsregnskabet:

1.4.1 Forbehold i revisionspåtegningen

I vores revisionspåtegning til årsregnskabet for 2011 har vi været nødsaget til at tage forbehold for en regnskabspost. Forbeholdets formulering fremgår i afsnit 5.1.1, mens der fremgår en mere uddybende beskrivelse i nærværende afsnit 1.4.

Forbeholdet vedrører Anden kortfristet gæld som følge af manglende dokumentation og dermed manglende revisionsbevis (se afsnit 1.4.18).

1.4.2 Generelt

Revisionen af kommunen har været en betydeligt mere omfattende opgave end forventet set i forhold til kommunens størrelse og kompleksitet. I lighed med sidste år skyldes dette, at kommunens forretningsgange generelt fortsat ikke er beskrevet samt at de interne kontroller i langt de fleste tilfælde ikke er etableret. I de tilfælde, hvor interne kontroller er etableret, har vi konstateret, at de ofte ikke fungerer tilfredsstillende.

Efter vores opfattelse er der risiko for, at der opstår fejl eller mangler i regnskabsmaterialet, der forbliver uopdagede, som følge af mangelfulde eller ikke etablerede interne kontrolrutiner.

Leverancen af det aftalte materiale til brug for revisionen har i vid udstrækning ikke været efterlevet, hvorfor revisionens tidsmæssige placering er blevet udskudt i flere omgange. Det er vores vurdering, at en stor del af dette materiale inklusiv en kritisk gennemgang heraf, bør være udarbejdet allerede inden årsregnskabet godkendes i Kommunalbestyrelsen til overbringelse til revisionen. Herved sikres

at fejl identificeres og korrigeres inden årsregnskabet forelægges for Kommunalbestyrelsen. Vi har givet den daglige ledelse en oversigt, som viser de forhold, vi ikke har fået svar på i forbindelse med revisionen.

Det er fortsat vores vurdering, at der er behov for et løft af kompetencerne i den nuværende økonomi-afdeling samt at der eventuelt tilføres flere ressourcer.

Der har generelt været problemer forbundet med mange regnskabsposter, da det underliggende materiale i form af bl.a. bilag og afstemninger, har været mangelfuldt eller ikke var til stede, ligesom der ikke fra økonomiafdelingens side har været foretaget en kritisk gennemgang af de enkelte regnskabsposter. Vi har dermed i lighed med tidligere år konstateret, at der i vid udstrækning ikke er foretaget løbende vurdering, afstemning eller opfølgning af balanceposter. Det skal dog bemærkes, at der i 2011 har været øget fokus på løbende afstemning af A-skatter og AMA, men der foreligger dog stadig uafklarede differencer på disse konti.

Forholdene forøger risikoen for fejl som følge af tilsigtede eller utilsigtede handlinger eller mangler.

Det er sammenfattende vores vurdering, at der i forbindelse med udarbejdelse og implementering af forretningsgangsbeskrivelser samt interne kontroller bør afsættes de nødvendige ressourcer – såvel økonomiske som personalemæssige – således at det sikres, at forretningsgangene kommer til at fungere efter hensigten. For at forretningsgangene og de interne kontroller kommer til at fungere efter hensigten må der være fokus på behovet for tilførsel af yderligere kompetencer inden for medarbejdernes respektive ansvarsområder.

Afslutningsvist er det vores vurdering, at afstemningsprocedurer, gennemgang af konti, udarbejdelse af dokumentation samt processerne omkring regnskabsafslutning er klart utilstrækkelige for en kommune, der forvalter omkring 1,3 mia. kr. om året.

1.4.3 Kontinuitet og anvendt regnskabspraksis

Vi har konstateret, at der ikke er kontinuitet mellem de aflagte regnskaber for 2010 og 2011, idet 2010-regnskabstallene for aktiver og passiver i 2011 regnskabet i flere tilfælde ikke stemmer til det af kommunalbestyrelsen godkendte regnskab for 2010.

Ved gennemlæsning af anvendt regnskabspraksis er det vores vurdering, at dette afsnit bør udvides. Anvendt regnskabspraksis skal klæde regnskabslæseren på til at læse og forstå det af kommunen aflagte regnskab. Det må formodes, at en stor del af kommunens interessenter (regnskabslæsere) ikke har indgående kendskab til kommunal regnskabsaflæggelse, hvorfor vi anbefaler, at en mere detaljeret beskrivelse af indregning og måling af de enkelte regnskabsposter bør indgå i afsnittet.

Vi henviser desuden til, at tilgodehavender i regnskabet indregnes til kurs 100. Som det anføres i anvendt regnskabspraksis er der en vis sandsynlighed for at disse restancer aldrig indfries.

1.4.4 Opstillingen af finansielle poster samt forbrug af likvider i regnskabet

I regnskabet indgår en opgørelse kaldet ”finansielle poster”, som skal vise forskydningen i regnskabsposterne for aktiver og passiver fra primo til ultimo. Det er dog konstateret, at opgørelsen ikke kan afstemmes til regnskabets tal for aktiver og passiver.

Det er vores anbefaling, at opstillingen enten udarbejdes på en sådan vis, at de kan afstemmes til statusposterne eller at der anføres en beskrivelse af opstillingens indhold.

1.4.5 Konstaterede fejl og regnskabsmæssige usikkerheder

I vores revision har vi konstateret en række fejl i regnskabet samt identificeret en række usikkerheder forbundet med regnskabet, som følge af manglende kritisk gennemgang og afstemning af en lang række balanceposter.

Følgende fejl konstateret under revisionen er korrigeret i det endeligt aflagte årsregnskab for 2011:

	Resultat- opgørelse t.kr.	Aktiver t.kr.	Gæld t.kr.	Egen- kapital t.kr.
Korrigerede fejl				
Personskatter, effekt af ændret praksis primo	17.386			(17.386)
Pantebreve bogført dobbelt		(17.100)	(17.100)	
Pantebreve passiv ej overført til egenkapital			(61.222)	61.222
Fejlbogføring af pantebreve		9.847		9.847
Konjunkturpant, nedskrivning	_____	(14.666)	(14.666)	_____
Konstaterede fejl i alt	17.386	(21.919)	(92.988)	53.683
Øget resultat	_____	_____	_____	17.386
Aflagt årsregnskab	(23.685)	777.845	242.662	535.183
Korrigeret aflagt årsregnskab	(6.299)	755.926	149.674	606.252

Nedenfor ses en oversigt over konstaterede fejl og usikkerheder i forhold til det af kommunen aflagte regnskab. Disse fejl er ikke rettet i det endeligt aflagte årsregnskab.

	Resultat- opgørelse t.kr.	Aktiver t.kr.	Gæld t.kr.	Egen- kapital t.kr.
Ikke-korrigerede fejl				
Forudbetalt løn vedr. 2012 indregnet i 2011	1.022	1.022		
Tilbageholdt skat vedr. Ivituut (tidligere år)			(3.009)	3.009
Regning udstedt pba. ugyldig afgørelse	(510)	(510)		
Pantebreve, diff. ml aktiv- og passivside			(1.063)	1.063
Konjunkturpant, diff. ml aktiv- og passivside			(1.906)	1.906
Kommunen i egne registrantlister		(1.721)		(1.721)*
Ikke-korrigerede fejl i alt	<u>512</u>	<u>(1.209)</u>	<u>(5.978)</u>	<u>4.257</u>
Regnskabsmæssige usikkerheder				
Modernisering vedr. 4. kvartal 2011 delvist indregnet	(2.158)		2.158	
Mellemværende med Iserit (primært tidligere år, Tasiilaq)		(4.800)		(4.800)*
Regnskabsmæssige usikkerheder i alt	<u>(2.158)</u>	<u>(4.800)</u>	<u>2.158</u>	<u>(4.800)</u>
Ikke-korrigerede fejl og usikkerheder i alt	<u>(1.646)</u>	<u>(6.009)</u>	<u>(3.820)</u>	<u>(543)</u>
Korrigeret aflagt årsregnskab jf. ovenfor	<u>(6.299)</u>	<u>755.926</u>	<u>149.674</u>	<u>606.252</u>
Årsregnskab korrigeret for ikke-korrigerede fejl og usikkerheder	<u>(7.945)</u>	<u>749.917</u>	<u>145.854</u>	<u>605.709</u>

*) Det er ikke opgjort, hvor meget af beløbet der vedrører 2011, men denne del skal rettes via resultatopgørelsen.

Udover ovennævnte usikkerheder skal vi henvise til usikkerheden som følge af, at der på statuskontiene forsat er mange gamle posteringer som bør gennemgås og efterfølgende indtægts- eller udgiftsføres.

1.4.6 Likvide midler

1.4.6.1 Afstemning af likvide poster

Det grundlæggende for udarbejdelsen af et retvisende regnskab og løbende budgetopfølgning er bogføring og afstemning af de likvide poster.

Enkelte bankkonti har ikke været afstemt i hele 2011, mens andre afstemmes med for store mellemrum. Dette medførte, at vi ikke på tilfredsstillende vis kunne gennemføre vores beholdningseftersyn i

efteråret 2011. Det er naturligvis ikke hensigtsmæssigt, og er samtidig en tydelig indikation på, at likvidområdet ikke fungerer tilfredsstillende.

I forbindelse med revisionen af årsregnskabet for 2011 udført ultimo maj 2012, har stort set alle likvide midler været afstemt. Der er fortsat en lang række åbenstående poster på de store bankkonti (om end færre end sidste år), hvoraf en del er fra før 2011. I lighed med sidste år anbefales, at der foretages en korrektion af de ældre poster, således at bankafstemningerne bliver mere overskuelige og tilgængelige fremadrettet. Ligeledes anbefales det, at samtlige likvide konti afstemmes mindst en gang pr. kvartal fremadrettet.

1.4.6.2 Bankkonto for Svømmehallen Malik

Der er ikke løbende udarbejdet afstemning mellem bogføringen og banken. Pr. 31.12.11 stemmer bankens saldo direkte til bogføringen, hvilket skyldes, at den opgjorte difference på 59 t.kr. er driftsført. Det har ikke været muligt, at få en specifikation af posterne som udgør de 59 t.kr.

Der henvises til vores anbefaling ovenfor vedrørende løbende afstemning af bankkonti. Derudover bør alle differencer identificeres i form af afstemningsposter. Vi gør opmærksom på, at risikoen for misbrug af likvider øges ved manglende afstemning.

Vedrørende svømmehallen Malik har vi endvidere konstateret, at der ikke eksisterer tilstrækkelige kontroller på området omkring håndtering af kontanter. Det er blevet oplyst over for os, at der er forsvundet likvider for ca. 30 t.kr. i løbet af 2011. Endvidere er niveauet for registreringer og specifikationer i bogføringen på visse områder ikke tilfredsstillende.

1.4.6.3 Bankbøger i Tasiilaq

Der er i løbet af året lukket en række bankbøger i Tasiilaq, hvor indestående er overført til kommunens hovedkonto. Bankbøgerne tilhørte forskellige fonde og foreninger, hvorfor de likvide midler herfra ikke er til kommunens fri disposition. Vi har fået oplyst, at lukningen af disse bankbøger er sket ud fra en misforståelse mellem økonomiafdelingerne i Tasiilaq og Nuuk.

1.4.6.4 Fuldmagtsforhold

Ved gennemgang af fuldmagtsforholdene til kommunens bankkonti har vi konstateret, at der mangler opfølgning på de tildelte fuldmagter. Vi har bl.a. konstateret, at enkelte medarbejdere har alene fuldmagt til nogle få konti, flere fratrådte medarbejdere er fortsat registreret med fuldmagt, samt at uforholdsmæssigt mange medarbejdere har adgang til bankkontiene. Det er væsentligt for sikkerheden og for at imødegå risikoen for besvigelser, at der er fokus på fuldmagtsforholdene.

Vi anbefaler, at der etableres en forretningsgang for løbende opfølgning af fuldmagtsforhold.

1.4.7 Lønningsområdet

Overordnet er det vores vurdering, at der på visse områder er sket forbedringer på lønområdet i forhold til sidste år. Der foretages løbende afstemning mellem indeholdt A-skat og afregnet A-skat. Tilsvarende afstemning foretages for AMA. I forbindelse med statusrevisionen er der endvidere udarbejdet et udkast til en lønafstemning, hvor lønudgifter i lønsystemet afstemmes til bogføringerne i økonomisystemet. Den modtagne lønafstemning indeholder dog ikke forklaring på de identificerede differencer.

Vi har i samarbejde med kommunen sørget for afstemning mellem bogføring og indberetninger til Skattestyrelsen af A-skat og AMA for hele 2011, hvilket ikke har givet anledning til væsentlige bemærkninger. Der er ikke foretaget afstemning af A-indkomsten mellem bogføring/lønsystem og indberetning hos Skattestyrelsen.

Vi har ikke modtaget dokumentation for indberetningerne af fri bil, fri telefon og feriefrirejser, hvorfor vi ikke kan udtale os om, hvorvidt disse indberetninger er korrekte.

På baggrund af det udarbejdede udkast til lønafstemningen har vi sandsynliggjort, at de udgiftsførte lønninger jævnfør lønsystemet, er bogført i driften i økonomisystemet.

For de lønrelaterede statuskonti (med undtagelse af A-skat og AMA) har vi anmodet om afstemninger samt dokumentation og forklaringer, men har ikke modtaget dette. Der er således tale om manglende dokumentation for primært pensionskonti samt feriepengekonti, hvorfor vi ikke kan udtale os om, hvorvidt disse poster er retvisende.

I lighed med sidste år, er det vores vurdering, at den løbende lønnings- og gageadministration overordnet set fungerer tilfredsstillende, således at de ansatte generelt får udbetalt den korrekte løn og gage. Dog er der problemer med manglende konsekvent modregning af a conto løn. Derudover er der efter vores opfattelse følgende mangler på lønningsområdet:

- Ud over en kort procedurebeskrivelse findes der ingen egentlig forretningsgangsbeskrivelse for lønningsområdet
- Der udarbejdes ikke afstemninger af lønningerne, hvilket gør, at eventuelle uoverensstemmelser mellem finansbogføringen, de løbende indberetninger og lønsystemet ikke afdækkes inden for rimelig tid
- Størstedelen af de lønrelaterede statuskonti er ikke underlagt en fast og kontinuerlig afstemnings- og opfølgingsprocedure, hvorved en række differencer og på anden vis uafklarede poster får lov til at stå urørt på disse konti
- Der er ingen kontrol, der sikrer at indeholdt pension afregnes rettidigt og korrekt

- Der findes ikke nogen samlet kontrol, der sikrer, at alle bruttolønlisters udsendes, attesteres og returneres
- Der er ingen eller kun begrænset funktionsadskillelse i lønningsafdelingen
- Der er ingen afstemninger eller kontrol med at lønforskud, negativ løn mv. bliver korrekt modregnet mv.

Vi er bekendt med, at der i 2011 har været fokus på, at få afstemningsprocedurer mv. igangsat, således at der etableres et kontrolmiljø omkring de fremadrettede posterings. Dette arbejde er dog ikke afsluttet, hvorfor vi anbefaler, at der fortsat rettes fokus fremad på etablering af et tilfredsstillende kontrolmiljø før ressourcerne bruges til oprydning i gamle posterings.

Det er vores vurdering, at en lang række af problemerne på lønområdet skyldes manglende forretningsgange, afstemningsprocedure samt klare retningslinjer omkring afstemninger, bruttolønlisters og rettelser af fejl mv.

Lønområdet er et af de beløbsmæssigt væsentligste områder i regnskabet, og vi anbefaler, at de fornødne ressourcer / kompetencer tilføres området til sikring af, at alle relevante afstemningsrutiner mv. indføres.

1.4.7.2 Datasikkerhed på lønsystemet

Det er Grønlands Selvstyre der har ansvaret for datasikkerheden for serveren, som lønsystemet kører på. På baggrund af dette har vi bedt kommunen anmode Grønlands Selvstyre om en erklæring vedrørende datasikkerheden. Det er oplyst, at der ikke foreligger en sådan erklæring.

Vi henstiller til, at kommunen igen følger op på datasikkerheden og sikrer sig, at Grønlands Selvstyre får udarbejdet en erklæring.

1.4.8 Anvisning og attestation mv.

Procedure for attestation og anvisninger skal være fastlagt i kommunens kasse- og regnskabsregulativ. Det gældende regulativ fra 2008 er i lighed med sidste år fortsat under revision, da der mangler at blive udarbejdet nogle bilag. Vi anbefaler, at der fokuseres på udarbejdelse af et tidssvarende og fuldt dækkende regulativ, da dette danner grundlag for mange af kommunens forretningsgange.

Ved sidste år revision blev vi oplyst om, at der var igangsat et projekt med udarbejdelse af anvisnings- og attestationsregler. Vi har i forbindelse med dette års revision konstateret, at der stadig ikke er styr på beføjelser til anvisning og attestation. Det er således ikke muligt for bogholderiet at vurdere, hvorvidt bilag er godkendt i henhold til godkendte beføjelser.

Vi anbefaler, at anvisnings- og attestationsreglerne samt dokumentation for godkendte beføjelser ajourføres, således at den interne kontrol omkring godkendelse af bilag kan komme til at fungere efter hensigten.

1.4.9 Fortegnelse over forpligtelser

I henhold til Styrelsesloven § 46, stk. 1 er der krav om at årsregnskabet skal indeholde en fortegnelse over kautions-, leje-, leasing- og garantiforpligtelser. På baggrund af tilbagemeldinger fra de enkelte stabs- og fagchefer har økonomiafdelingen udarbejdet denne oversigt. Vi har stikprøvevist udvalgt kontrakter til kontrol, men har ikke fået forelagt disse. Da der ikke er etableret en fælles forretningsgang vedr. registrering af indgåede aftaler har det ikke været muligt at kontrollere fuldstændigheden af den udarbejdede oversigt over kautions-, leje-, leasing- og garantiforpligtelser.

Det anbefales, at der udarbejdes retningslinjer for registrering af indgåede aftaler, anlæg mv.

1.4.10 Dødsboer

Det er overfor os oplyst, at det er Inddrivelsesmyndighederne, der skal anmelde kommunens krav hos dødsboer til skifteretten. Vi er endvidere blevet oplyst om, at der ikke er nogen kontrol af, at opgjorte boer bogføres og afsluttes i kommunens regnskab. Da antallet af dødsboer i kommunens registrantlister er omfattende, vil vi anbefale, at der rettes henvendelse til Inddrivelsesmyndighederne for at sikre, at disse krav anmeldes og behandles korrekt.

1.4.11 Registrering på person eller selskab (registrantniveau)

Vi har ved revisionen foretaget stikprøver på registrantniveau og har på baggrund heraf konstateret, at der i lighed med 2009 og 2010 fortsat er mange konteringsfejl. Dette medfører, at registranter både kan blive opkrævet forkert eller få udbetalt penge, som de reelt ikke har til gode.

På baggrund af vores observationer er det fortsat vores anbefaling, at samtlige registranter gennemgås kritisk med henblik på sikring af korrekt registrering. Endvidere bør der etableres en forretningsgang for løbende gennemgang af registrantkonti.

1.4.12 Kommunen i registrantlisterne

Vi har konstateret, at Kommuneqarfik Sermersooq indgår i registrantlisterne (1,7 mio. kr.), hvilket de ikke bør. Vi anbefaler, at identificering og evt. ompostering af kommunen i registrantlisterne indarbejdes i forretningsgangen beskrevet i afsnit 1.4.8.

Vi har anmodet kommunen om en gennemgang af disse saldi, men har ikke modtaget dokumentation herfor. Vi kan således ikke udtale os om, hvorvidt hele eller kun dele af saldoen bør afskrives.

1.4.13 Kreditorer

Kreditormodulet blev taget i brug i november 2010, men siden da er det kun Nuuk, der har bogført kreditorbilag via kreditormodulet. Vi har fået oplyst, at de øvrige byer først fra maj 2012 er startet med bogføring af kreditorbilag via kreditormodulet. Ved konsekvent brug af kreditormodulet bør risikoen for dobbeltbetalinger, som der tidligere har været problemer med, blive mindsket.

Der foretages ikke løbende afstemning af kreditorerne, hvilket begrundes med følgende forhold; ingen forregistrering af bilag, kystens poster laves ikke via kreditormodulet samt at der ikke opereres med hensættelser i det kommunale regnskabssystem.

Vi anbefaler, at der etableres en forretningsgang for afstemning af kreditorer (evt. på rotationsbasis), således at afstemningsposter identificeres og afklares løbende.

Ved revisionen er der stikprøvevist udvalgt kreditorer til afstemning. Økonomiafdelingen har udarbejdet kreditorafstemninger for de fleste af disse og på baggrund heraf identificeret poster, der bør undersøges nærmere.

1.4.14 Deponeringskonto for Selvstyreandel af pantebreve

Ved salg af kommunale udlejningsboliger, hvor der er ydet tilskud fra Landskassen, er det tilbage i 2006 aftalt, at et beløb svarende til 60 % af de indgående beløb (svarende til tilskudsdel) skal overføres til en deponeret konto i Grønlandsbanken. Der er fastsat særlige regler for, hvad disse penge kan benyttes til, og de er således ikke til fri disposition for kommunen.

Det har ikke været muligt at efterprøve korrektheden af saldoen på deponeringskontoen, men vi har fået oplyst, at kommunen er klar over, at saldoen på deponeringskontoen burde være højere. Vi har ikke modtaget en opgørelse over, hvad det korrekt deponerede beløb bør være, men der må forventes at skulle foretages en overførsel fra kommunens hovedkonto til denne deponeringskonto.

1.4.15 Pantebreve – Lejer til ejer

Der er en difference på 1,1 mio. kr. mellem pantebrevens aktiv og passiv bogføring. Vi har anmodet om en forklaring her på, men har ikke modtaget denne. Bogføringen af Lejer til ejer pantebreve under aktiver er afstemt til kommunens oversigt over pantebrevene uden bemærkninger.

1.4.16 Konjunkturpant – Lejer til ejer

Der er en difference på 1,9 mio. kr. mellem konjunkturpantets aktiv og passiv bogføring. Vi har anmodet om en forklaring her på, men har ikke modtaget denne. Det har ikke været muligt at afstemme aktiv eller passiv siden til kommunens oversigt over konjunkturpantet, da denne ikke tager højde for

indfrielse samt nedskrivning. Det har således ikke været muligt at kontrollere, hvorvidt indfrielse af konjunkturpant behandles korrekt.

Desuden har vi fået oplyst, at der ikke er foretaget nedskrivning af konjunkturpant siden udstedelsen af pantebrevene. Konjunkturpant skal nedskrives med 1/10-del om året. Vi har anmodet om en opgørelse af nedskrivningerne og disse er opgjort til 14,7 mio.kr. I opgørelsen afskrives der fra og med slutningen af det år, hvor konjunkturpantet er overtaget. Der er foretaget efterpostering af nedskrivningerne jf. opgørelsen i afsnit 1.4.5. Nedskrivningen af konjunkturpant rammer såvel aktiv- som passivside, men har ingen effekt på det regnskabsmæssige resultat.

1.4.17 Pantebreve – 10/40/50 lån hhv. 20/20/60 lån

Vi har modtaget en oversigt over kommunens pantebreve for 10/40/50 lån hhv. 20/20/60 lån og afstemt denne til bogføringen. Der er herved konstateret dobbeltbogføring af pantebreve for samlet 17,1 mio. kr.. Samme beløb er bogført dobbelt på passivside og korrektion heraf påvirker således ikke årets resultat. Dette er korrigeret ved efterpostering jf. opgørelsen i afsnit 1.4.5

Under pantebreve er der en konto brugt til midlertidig bogføring af 10/40/50 hhv. 20/20/60 lån, hvorpå der er -9,8 mio. kr. som burde være bogført på passivside og derefter være flyttet til egenkapitalen jf. praksis beskrevet nedenfor. Dette er efterposteret jf. opgørelsen i afsnit 1.4.5.

Derudover er det konstateret, at regnskabsprincippet fra 2010 vedr. passivbogføring af gamle pantebreve ikke er fulgt i 2011. Med "gamle" pantebreve menes pantebreve fra tidligere år, hvor udbetalingen er bogført i driften og ikke bogført som tilgodehavende. Disse pantebreve indregnes nu som tilgodehavender og jævnfør 2010-princippet, posteres modposten på egenkapitalen. Denne praksis er imidlertid ikke fulgt i 2011, hvorfor 61,2 mio. kr. skal omposteres fra regulerende passiver til egenkapitalen. Der er foretaget efterpostering heraf jf. opgørelsen i afsnit 1.4.5.

1.4.18 Anden kortfristet gæld

Regnskabsposten anden kortfristet gæld omfatter primært lønrelaterede gældsposter som eksempelvis A-skat, AMA, feriepenge og pensioner til afregning. Skyldig A-skat og AMA er afstemt til lønkørslerne for december 2011 uden væsentlige bemærkninger. Vi har observeret, at der løbende er foretaget afstemning af afregningskontiene for A-skat og AMA, hvilket er en forbedring i forhold til tidligere år.

I anden kortfristet gæld indgår skyldige feriepenge med 17,1 mio. kr. Vi har anmodet om at få dokumentation for dette beløb i form af udtræk fra lønsystemet. Vi har ikke modtaget nogen dokumentation herfor, hvorfor vi ikke kan udtale os om rigtigheden af de skyldige feriepenge på 17,1 mio. kr.

Vi har endvidere anmodet om en række forklaringer og dokumentation for pensioner mv., men har intet modtaget herpå.

På baggrund heraf tager vi forbehold for regnskabsposten anden kortfristet gæld.

Endelig er omfanget af gamle posteringer under anden kortfristet gæld omfattende, hvilket understreger, at der fortsat ligger et stort arbejde forude med oprydning i disse posteringer.

1.4.19 Tillægsbevilling / budgetopfølgning

Kommunens budgetterede resultat samt ændring i bevillinger ses skitseret nedenfor:

	<u>Mio. kr.</u>
Oprindeligt budgetteret underskud	(80,1)
Tillægsbevilling driftsudgifter	(25,6)
Nedskæring i bevilling til anlægsudgifter	66,1
Tillægsbevilling driftsindtægter	<u>43,2</u>
Årets budgetterede resultat efter bevillingskorrektioner	<u>3,6</u>

Der er i løbet af 2011 givet en tillægsbevilling på 25,6 mio. kr. til driftsudgifter, bevillingen til anlægsudgifter er reduceret med 66,1 mio. kr. og samtidig er de bevilgede indtægter forøget med 43,3 mio. kr. Dermed er der endeligt for år 2011 er bevilget et overskud på 3,5 mio. kr. vedr. den løbende drift mod et oprindeligt underskud på 80,1 mio. kr.

Årets resultat udviser et underskud på 23,7 mio. kr. svarende til et merforbrug i forhold til den samlede bevilling på 27,2 mio. kr.

Vi har stikprøvevis kontrolleret om bilag bogført i 2012 vedrørende regnskabsåret 2011 er korrekt periodiseret via årsafslutningskonti. Vi har endvidere stikprøvevist kontrolleret posteringer i regnskabet 2012 for korrekt periodisering. Det er konstateret, at størstedelen korrekt er henført til det regnskabsår som omkostningerne vedrører.

Ved revisionen nævnt ovenfor samt øvrig kontrol af bilag er det vores vurdering, at der for en del bilag fortsat er en uhensigtsmæssig stor tidsforskel mellem bilagets datering og bogføringsdato. Dette medfører eksempelvis, at omkostningerne ikke registreres rettidigt i forhold til afholdelsen heraf, hvilket besværliggør de enkelte lederes budgetopfølgning.

Det er vores anbefaling, at der etableres forretningsgange samt interne kontroller, der sikrer, at fakturaer registreres og betales rettidigt, kreditorer afstemmes samt at fejl identificeres og straks korrigeres,

således at der sikres et fuldstændigt grundlag for budgetopfølgning til effektiv økonomistyring i kommunen.

1.4.20 Tillægsbevillinger til anlægsprojekter

Ved revisionen af anlægsregnskaber har vi konstateret, at det ikke – på en overskuelige måde – er muligt at afstemme det samlede bevilgede beløb pr. projekt til godkendelser i kommunalbestyrelsen. I revisionspåtegningerne på anlægsregnskaberne udtrykker vi os således kun om det forbrugte beløb.

Vi er ligeledes blevet præsenteret for den information som forelægges kommunalbestyrelsen i forbindelse med godkendelse af tillægsbevillinger (budgettilpasning). Heri er det ikke muligt at se den oprindeligt godkendte bevilling samt eventuelle efterfølgende op-/nedreguleringer.

På baggrund heraf, er det vores anbefaling, at der etableres en forretningsgang som sikrer at der udarbejdes en oversigt over bevillingerne til hvert enkelt projekt. Derudover bør informationsværdien omkring bevillinger forøges i det materiale som forelægges kommunalbestyrelsen.

1.4.21 Anlægsregnskaber

Der er ikke aflagt anlægsregnskaber i overensstemmelse med lovgivningen for afsluttede anlægsprojekter siden 2008. Vi har dog i foråret 2012 modtaget enkelte anlægsregnskaber til revision, og vi er bekendt med at der i Anlægs- og Miljøforvaltningen fokuseres på, at efterslæbet omkring anlægsregnskaber indhentes.

Det anbefales, at der etableres en forretningsgang til sikring af, at der udarbejdes anlægsregnskab rettidigt samt at der er oversigt over dokumenter, bilag og bevillinger.

1.4.22 Regningstilgodehavender

Fra 2010 til 2011 ses overordnet et fald i restancerne hos kommunens borgere mv. Dette fald skyldes imidlertid at tilgodehavende byggemodningsandele er faldet fra 14,5 mio.kr. i 2010 til 0,4 mio. kr. i 2011. Når der ses bort fra byggemodningsandelene er de øvrige regningstilgodehavender steget med 7,1 mio. kr. i 2010 til 72,5 mio. kr. 2011. Kommunens tilgodehavender er således fortsat støt stigende.

Vi har konstateret, at eksempelvis muligheden for opsigelse af institutionspladser ved manglende betaling ikke benyttes. Vi anbefaler, at der rettes fokus på mulighederne for at begrænses tilgangen i tilgodehavenderne inden for den gældende lovgivning.

Vi er bekendt med, at en stor del af regningstilgodehavenderne er sendt til inddrivelsesmyndighederne. Erfaring omkring inddrivelse gennem årene viser, at langt størstedelen aldrig inddrives, hvilket medfører en fortsat stigning i tilgodehavenderne.

Det er derfor vores vurdering, at en stor del af kommunens tilgodehavender aldrig vil blive inddrevet.

Vi anbefaler, i lighed med sidste år, at lovgivningen for de enkelte områder gennemgås med henblik på at vurdere muligheden for, at frafalde tilbagebetalingspligten og dermed driftsføre omkostningerne. Vi er bekendt med, at dette er tilladt i langt de fleste tilfælde jf. de foreliggende lovgivninger.

Økonomiafdelingen har overfor os oplyst, at der kun kan foretages ned- eller afskrivning af fordringer på baggrund af meddelelse fra inddrivelsesmyndighederne. De gældende lovgivninger på flere områder giver dog beslutningsmyndigheden til afskrivning af fordringer til kommunalbestyrelsen, hvorfor det er vores opfattelse, at der bør skabes klarhed over, hvem der kan træffe afgørelse herom.

1.4.23 Inddrivelse af restancer via inddrivelsesmyndighederne

I lighed med sidste år, er det fortsat vores vurdering, at de nuværende procedurer omkring inddrivelse af fordringer er uhensigtsmæssige. For nærmere beskrivelse heraf henvises til afsnit 1.4.13 i revisionsprotokollen vedr. 2010.

Det er således stadig vores opfattelse, at det mest hensigtsmæssige er at vælge en ”ren” model, hvor der enten alene overføres fordringer til inddrivelsesmyndigheden efter at kommunen har foretaget fordringsprøvelse, eller en model hvor samtlige fordringer straks overdrages til inddrivelsesmyndigheden på faktureringsstidspunktet og alene kan indbetales via inddrivelsesmyndigheden.

Vi er bekendt med, at der er løbende dialog med Grønlands Selvstyre, men det anbefales, at kommunen i videst mulig omfang påvirker lovgivningsarbejdet.

Vi har af kommunen fået oplyst, at der i 2011 er indberettet 31,9 mio. kr. til inddrivelse og modtaget 16,4 mio. kr. retur fra inddrivelsesmyndighederne.

På baggrund af kommunens mistanke om uoverensstemmelser mellem de registrerede fordringer hos kommunen og inddrivelsesmyndighederne fik kommunen udarbejdet en afstemning pr. 1. januar 2012, hvor registreringer hos inddrivelsesmyndighederne blev afstemt til kommunens registreringer. Dette gav anledning til en nedskrivning hos inddrivelsesmyndighederne på 3 mio. kr.

Ovenstående afstemning afdækker ikke, hvorvidt der er posteringer på kommunens artskonti omfattet af central inddrivelse, som ikke er registreret hos inddrivelsesmyndigheden. Vi kan således ikke udtale os om, hvorvidt alle fordringer på artskonti omfattet af central inddrivelse indgår i inddrivelsesmyndighedernes registreringer.

Det er overfor os oplyst, at kommunen ikke selv kan lave udtræk således at der løbende kan laves afstemninger af registreringerne.

1.4.24 Børnetilskud og uddannelsesstøtte

I regnskabsposten periodeafgrænsningsposter indgår børnetilskud og uddannelsesstøtte med en gæld på 1,6 mio. kr. Denne gæld vedrører primært udbetalinger, som har været fejlbehæftede og derfor ikke har kunnet overføres til modtagerens bankkonto (eksempelvis ved borgerens ændring af bankkontonummer). Der bør løbende ske undersøgelse af de posteringer, som bogføres på denne konto, men dette har været forsømt. Vedrørende uddannelsesstøtte er det posteringer fra 2010 og tidligere, mens der på børnetilskud også er posteringer fra 2011.

Vi anbefaler, at der snarest muligt etableres en forretningsgang der sikrer, at sådanne udbetalinger, der er returneret af bankerne, undersøges og nødvendige korrektioner foretages, således at betalingerne kan tilgå beløbsmodtagerne.

1.4.25 Ændring af regnskabspraksis for indregning af personskatter

Som beskrevet i anvendt regnskabspraksis er praksis for indregning af personskatter ændret fra 2010 til 2011, således at indregningen for 2011 tager udgangspunkt i de af Skattestyrelsen meddelte a conto skatter.

Regnskabsposten personlig indkomstskat kan opdeles på følgende måde:

	<u>Mio. kr.</u>
A conto skatter	927,6
Indtægter vedr. oprydning hos Skattestyrelse (2007-2009)	6,8
Ordinær regulering vedr. tidligere år til modregning i 2011	(25,7)
Udbytteskat	37,2
Skat vedr. dobbeltbeskatningsoverenskomster	2,4
Øvrige skatteindtægter	<u>0,4</u>
Personlig indkomst skat i alt	948,7

1.4.26 Gennemgang af generelle it-kontroller

Vi har i maj 2009 foretaget en opfølgning på den gennemgang, der blev foretaget af it-området i november 2007 i den daværende Nuup Kommune. Opfølgningsbesøget har omfattet udvalgte områder af de generelle it-kontroller hos Kommuneqarfik Sermersooq. De generelle it-kontroller er de kontroller, som er etableret i og omkring Kommuneqarfik Sermersooqs væsentlige it-platforme med henblik på at opnå en velkontrolleret og sikker it-anvendelse og dermed også understøtte it-baserede arbejdsprocesser.

Vi er blevet oplyst om, at der er foretaget forbedringer af forholdene omkring den fysiske placering af servere samt at brugeradgange til kommunens it-systemer alene kan oprettes efter godkendelse fra

fagchefer. Det er endvidere fagcheferne, der definerer, hvilke moduler/systemer den enkelte medarbejder skal have adgang til.

Det er endvidere blevet oplyst over for os, at der ikke foretages logning af ændringer i kommunens økonomisystem, da kommunens it-afdeling ikke har de fornødne nøgler/koder fra leverandøren til at etablere en sådan log. Kommunens it-afdeling har ikke ansvaret for vedligehold og ændringer i kommunens økonomisystem Winformatik. Alle ændringer foretages af leverandøren af Winformatik i samarbejde med økonomiafdelingen.

Vi henviser desuden til rapporten om gennemgang af generelle it-kontroller samt til protokollen fra 2009 for yderligere bemærkninger.

2. Kommentarer til årsregnskabet

Overordnet set har vores revision givet anledning til forbeholdet beskrevet i afsnit 5.1 og omtalt i afsnit 1.4. Når der korrigeres for indvirkningen heraf, er det vores vurdering, at årsregnskabet for 2011 er aflagt efter de for grønlandske kommuner gældende regnskabsbestemmelser, og at det under hensyn til disse bestemmelser giver et retvisende billede af kommunens drifts- og anlægsaktiviteter for 2011 samt kommunens økonomiske stilling pr. 31. december 2011.

2.1 Resultatopgørelsen

2.1.1 Det sociale område, 457.294 t.kr. (2010: 330.794 t.kr.)

Regnskabsposten består af følgende hovedkonti:

	<u>2011</u> <u>t.kr.</u>	<u>Bevilling</u> <u>t.kr.</u>	<u>2010</u> <u>t.kr.</u>
Fripladser på daginstitutionsområdet	546	550	0
Hjælpeforanstaltninger for børn og unge	117.869	109.630	109.651
Førtidspension	34.483	33.533	32.355
Underholdsbidrag *	8.126	8.000	0
Offentlig hjælp	57.923	52.737	52.051
Andre sociale ydelser (barsel og boligsikring)	20.290	21.544	21.262
Ældreforsorg (alderspension)	104.621	100.504	91.891
Handicapområdet	110.602	113.304	20.518
Andre sociale omkostninger	<u>2.834</u>	<u>4.862</u>	<u>3.066</u>
	<u>457.294</u>	<u>444.664</u>	<u>330.794</u>

*) Vedrørende underholdsbidrag er der fra og med 2011 ændret på konteringen, således at netto-udgiften fremgår af driften med modpost under egenkapitalen (se afsnit 2.2.5). Årets resultat er således negativt påvirket med 8,1 mio. kr. som følge af ændring i de kommunale konteringsregler. Der gøres opmærksom på, at underholdsbidrag er omfattet af tilbagebetalingspligt og derfor også indregnes som tilgodehavende. Udgiften i driften følger således ikke regnskabsprincippet for øvrige tilgodehavender, da der sædvanligvis ikke foretages afskrivning af tilgodehavender.

Førtidspension, 34.483 t.kr.

Vi har gennemgået udvalgte personsager og påset, at beregning af førtidspension sker i overensstemmelse med gældende regler og satser. Vi har herunder stikprøvevist kontrolleret, at der foreligger godkendelse fra kommunalbestyrelsen i form af Tværfagligt Udvalg. Vi har i forbindelse med revisionen af kommunens selvstyrebalance kontrolleret, at refusionen fra Grønlands Selvstyre er opgjort korrekt.

Ved løbende revision blev der konstateret fejl i fastlagte satser samt fejl i forbindelse med at førtids-pensionister ikke bliver flyttet til alderspension, når retten hertil opnås. Begge fejlkilder vil i nogle tilfælde også betyde forkert refusion fra Landskassen.

Boligsikring, 16.959 t.kr., (brutto 42.398 t.kr. før refusion fra Selvstyret)

Vi har gennemgået området og stikprøvevist udvalgt sager til revision og herunder påset, at beregning og udbetaling af boligsikring sker i overensstemmelse med gældende regler og satser.

Lovgrundlaget herfor er Landstingsforordning nr. 3 af 31. maj 2001 om boligsikring i lejeboliger og Landstingsforordning nr. 13 af 14. november 2004 om ændring af Landstingsforordning om boligsikring i lejeboliger samt "Instruks i sagsbehandling af ansøgninger om boligsikring i lejeboliger", som er udarbejdet af Direktoratet for Sociale Anliggender og Arbejdsmarked, nu Familiedirektoratet, i november 2001.

Det fremgår af instruksens pkt. 3.2 om indkomstoplysninger, at "hvis der i forhold til den skattepligtige indkomst i det forudgående slutlignede indkomstår er sket en væsentlig ændring i husstandens indkomst, beregnes boligsikring på grundlag af den forventede skattepligtige indkomst. Det er tilfældet ved stigning og nedgang i indkomsten".

Forvaltningens sagsbehandlere har tidligere som hovedregel ikke indhentet oplysninger om aktuel indkomst, selv om der på ansøgningsblanketten attesteres, at de afgivne oplysninger om aktuel indkomst er korrekte. Vi har dog fået oplyst, at man i løbet af 2011 har ændret forretningsgangen således, at man tillægger aktuel indkomst større betydning.

Ved vores stikprøvevise revision har vi konstateret, at dokumentationen i sagsmapperne ofte er mangelfuld, hvorfor vi anbefaler, at regler for indhentning og arkivering af dokumentation strammes op.

Forvaltningen foretager ingen opfølgning på, om der uberettiget er udbetalt boligsikring, selv om det af Landstingsforordningen fremgår, at kommunen kan kræve udbetalt boligsikring tilbagebetalt på grundlag af forkerte eller mangelfulde oplysninger.

Barselspenge, 1.139 t.kr. (brutto 11.388 t.kr. før refusion fra Selvstyret)

Vi har gennemgået området og stikprøvevist udvalgt sager til revision og herunder påset, at beregning og udbetaling af dagpenge i barselsperioden sker i overensstemmelse med gældende regler og satser.

Vi har i lighed med tidligere konstateret fejl i beregningerne samt i grundlaget for udbetalingerne, hvor der både konstateres for meget og for lidt udbetalt. Vi anbefaler, at der beregningerne altid gennemgås og godkendes af en anden medarbejder end den der har udarbejdet beregningen.

Alderspension, 11.859 t.kr. (91.291 t.kr. før refusion fra Selvstyret)

Vi har gennemgået udvalgte personsager og påset, at beregning af alderspension sker i overensstemmelse med gældende regler og satser.

I lighed med sidste år er det vores opfattelse, at der på området mangler helt basale forebyggende og opdagende kontroller, da sagsbehandlingen og dermed fejltypene er forskellige fra by til by. Forebyggende kontroller bør være, at de foretagne beregninger af pensionens grundbeløb og det rådighedsbestemte tillæg gennemgås af en person, som ikke har deltaget i beregningsarbejdet, eksempelvis en fra controllerafdelingen. De opdagende kontroller kan blandt andet bestå i gennemgang af registrantlister, eksempelvis kvartalsvist, således at eventuelle fejl kan korrigeres, inden de beløbsmæssigt får et så betydeligt omfang, at de ikke kan korrigeres uden væsentlig ulempe for pensionisten. Det er vores opfattelse, at det med en beskeden indsats vil være muligt at undgå de fleste af de fejl, som vi har konstateret i vores stikprøver.

Revisionen af de beregnede grundbeløb for alderspension har ikke givet anledning til væsentlige bemærkninger. Der konstateres dog stadig fejl, når en førtidspensionist opnår ret til alderspension, hvor det ses, at førtidspensionisten ikke flyttes til alderspension på det rigtige tidspunkt. Endvidere har vi konstateret, at der på alderspensionister med udenlandsk baggrund ikke beregnes brøkpension i forhold til reglen om 40 års ophold inden for Rigsfællesskabet for opnåelse af ret til fuld alderspension.

Vi har konstateret, at der for en stor del af borgerne i Nuuk ikke er foretaget genberegning af rådighedstillægget for 2011, hvorfor de således har fået udbetalt samme rådighedsbeløb som i 2010. I det satsen for pension er steget fra 2010 til 2011 betyder det, at der i 2011 er udbetalt for store beløb i rådighedstillæg. Det har ikke været muligt at opgøre, hvor stort et beløb, der er udbetalt for meget.

Derudover er beregningerne af rådighedstillæg stikprøvevist gennemgået, hvor vi har konstateret en del fejl, som primært må tilskrives manglende omhu ved beregning. Desuden har vi konstateret, at rådighedsbeløbet i Paamiut ikke beregnes for ét år ad gangen, men månedsvist. Dette øger risikoen for fejl væsentligt og vi henstiller til, at beregningen foretages for ét år ad gangen som i den resterende del af kommunen.

Vores stikprøver på rådighedsbestemte tillæg viser at der i flere tilfælde er bogført udgifter til rejser i forbindelse med alvorlig sygdom eller dødsfald. Udgifter hertil er offentlig hjælp og således konteret forkert. Endvidere er lovhjemlen for alderspensionister til dækning af rejseudgifter i forbindelse med alvorlig sygdom og dødsfald drøftet med en jurist hos kommunen. Det er juristens vurdering, at der ikke er lovhjemmel til dækningen af disse rejseudgifter, da alderspensionister ikke opfylder de grundlæggende forudsætninger for at få offentlig hjælp. På den baggrund har kommunen uberettiget afholdt væsentlige udgifter hertil. Det er vores anbefaling, at der træffes en klar afgørelse herom som kommunikeres ud til alle relevante medarbejdere samt at der løbende foretages opfølgning herpå.

Handicapområdet, 110.602 t.kr.

Kommunerne har pr. 1. januar 2011 overtaget ansvaret for handicapområdet med tilhørende bloktilskud, hvorfor der ikke længere skal søges refusion fra Landskassen.

Overordnet er det vores vurdering, at sagsbehandlingen af anbringelserne er korrekt samt at dokumentationen herfor er tilfredsstillende.

Vedrørende kontering af udgifter til anbringelser har vi konstateret, at flere af disse udgifter fra starten af året er konteret samlet og ikke på den enkelte borger. Vi er blevet oplyst om, at omposterings heraf er i gang, men må konstatere, at ikke alle omposterings er foretaget ved regnskabsaflæggelsen. Det er vores anbefaling, at der fremadrettet altid bogføres på den enkelte borger, da økonomisk opfølgning på de enkelte borgere besværliggøres, når ikke alle udgifter i året fremgår.

For anbringelser i Grønland har vi stikprøvevist kontrolleret, at opkrævninger stemmer til taksterne i Cirkulære om gældende sociale kontantydelse pr. 1. januar 2011. For anbringelser i Danmark har vi stikprøvevist kontrolleret, at de bogførte udgifter stemmer til underliggende bilag modtaget fra Grønlands Repræsentation. Dette har ikke givet anledning til bemærkninger.

Vi har endvidere stikprøvevist gennemgået ledsagerudgifter og herved konstateret en del fejl. Det er vores anbefaling, at ledsagerudgifter kun afholdes med godkendt bevilling samt at der foretages opfølgning på afholdte rejser, således at eventuelle fejlkonterings identificeres.

For boenhederne har vi gennemgået den økonomiske styring. Hver boenhed har sin egen kontoplan, hvorved den enkelte leder kan foretage økonomisk opfølgning. De væsentligste udgifter i boenhederne er lønninger, hvorpå der er konstateret mange fejlkonterings. Da det derfor ikke er muligt at lave en tilfredsstillende opfølgning herpå, er det vores anbefaling, at der fremadrettet sikres en korrekt kontering.

2.1.2 Undervisning og kultur, 478.159 t.kr. (2010: 468.405 t.kr.)

De samlede bevillinger til Undervisnings- og Kulturområdet udgjorde 464.492 t.kr., og der er således netto tale om et merforbrug på 13.667 t.kr.

Det er i lighed med sidste år konstateret, at der generelt mangler forretningsgangsbeskrivelser og retningslinjer, hvoraf det fremgår, hvilke personer, der har ansvaret for den daglige sagsbehandling, afstemning og opfølgning mv. Endvidere bør det fremgå hvilke interne kontroller, der er etableret til sikring af, at eventuelle fejl og mangler opdages og korrigeres.

Vores revision af området for undervisning og kultur har primært fokuseret på forvaltningens økonomistyring samt budgetopfølgning. Det er vores vurdering, at der ikke eksisterer en tilfredsstillende

budgetkultur i Udviklingsforvaltningen, som man bør kunne forvente af en forvaltning, som forvalter ca. 470 mio.kr. om året. Budgetudarbejdelsen er i al væsentlighed foretaget som en teknisk disciplin centralt i forvaltningen, uden at dette ses forankret i den underliggende aktivitet, hvilket også har haft den naturlige konsekvens, at de enkelte driftsenheder ikke har haft den fornødne ansvarsfølelse for budgettet, og aktiviteten er således ikke tilpasset budgettet eller lignende.

På skoleområdet er der sket en markant forbedring i den interne løbende budgetopfølgning fra og med efteråret 2011, mens der fortsat ikke sker en tilfredsstillende tilbagemelding til centralt holdt. På daginstitutionsoverområdet er der sket øget fokusering på budgetopfølgning i 2011.

På daginstitutionsoverområdet er der foretaget opfølgning på anbefalingerne i rapporten "Analyse af daginstitutionsoverområdet" udgivet i november 2009 af Strategisk Udviklingssekretariat. For de fleste anbefalinger, er der dog ikke implementeret en løsning endnu, men flere er i planlægnings- / undersøgelsesfasen. Derfor er man ikke i mål endnu, men det er positivt, at processen er i gang. Dog er det vores umiddelbare vurdering, at interessenterne inddrages for lidt og for sent, og denne involvering først kommer, når det politisk behandles, hvorved forandringerne forsinkes.

Vi har endvidere undersøgt, hvorvidt der foretages fælles indkøb på skole- og daginstitutionsoverområdet, men har fået oplyst, at dette ikke er tilfældet. Efter vores vurdering bør der foretages en vurdering af, hvorvidt dette kan medføre besparelser for kommunen samt den enkelte enhed. Vi er blevet oplyst om, at der i Økonomisk Sekretariat arbejdes på, at etablere en samlet indkøbsfunktion for kommunen.

Vores revision har endvidere omfattet stikprøvevist gennemgang af godkendelsen og den underliggende dokumentation for feriefrirejser. I lighed med sidste år har vi konstateret, at der fortsat bør strammes op på forretningsgangene omkring feriefrirejser i Udviklingsforvaltningen.

2.1.3 Anlægsområdet, 138.844 t.kr. (2010: 274.460 t.kr.)

Årets forbrug kontra bevilling kan opsummeres som følger:

	Forbrug t.kr.	Bevilling t.kr.	Afvig. t.kr.
70 Anlægsudgifter vedr. boligområdet	56.258	56.607	349
71 Administrationen	4.799	6.065	1.266
72 Det tekniske område	8.100	19.351	11.251
73 Arbejdsmarkedsområde	2.325	1.322	(1.003)
74 Det sociale område	1.347	2.197	850
75 Undervisnings- og kulturområdet	41.005	44.666	3.661
76 Forsyningsvirksomhed	7.000	9.646	2.646
77 Byggemodning	<u>18.011</u>	<u>12.840</u>	<u>(5.171)</u>
I alt	<u>138.844</u>	<u>152.694</u>	<u>13.850</u>

På baggrund af den udførte revision, er det vores overordnede konklusion, at sagsbehandlingen af såvel lån til privat boligbyggeri og anlægsprojekter fungerer tilfredsstillende, men arkivering af bilag og anden dokumentation kan forbedres.

Der henvises i øvrigt til afsnit 1.4.20 vedr. anlægsregnskaber.

2.2 Balancen

2.2.1 Aktier og obligationer, 34.962 t.kr. (2010: 36.322 t.kr.)

Aktiebeholdninger er afstemt til årsopgørelser fra pengeinstitutter, aktiebøger mv.

2.2.2 Kommunale udlån, 254.904 t.kr. (2010: 200.584 t.kr.)

Kommunale udlån består af tilgodehavender på pantebreve (231,8 mio. kr.) samt på konjunkturpant (23,1 mio. kr.).

Vi har afstemt saldoen vedr. pantebrev til kommunens opgørelse af 10/40/50 hhv. 20/20/60 lån (202 mio. kr.) og "lejer til ejer" lån (27,9 mio.kr.). Udover bemærkningerne beskrevet i afsnit 1.4.15 og 1.4.17 har afstemningen mellem bogføring af tilgodehavenderne og opgørelserne på pantebrevene ikke givet anledning til væsentlige bemærkninger. Vi har stikprøvevist kontrolleret poster til pantebreve uden væsentlige bemærkninger.

Tilgodehavende fra konjunkturpant er afstemt til kommunens opgørelse heraf. Udover bemærkningerne anført i afsnit 1.4.16 har afstemningen ikke givet anledning til væsentlige bemærkninger. Vi har stikprøvevist kontrolleret poster til pantebreve uden væsentlige bemærkninger.

2.2.3 Kortfristede tilgodehavender, 389.057 t.kr. (2010: 425.387 t.kr.)

Ved vores revision har vi på baggrund af gennemgang af grundlaget for de væsentligste poster kunnet konstatere, at der er mange fejlposter på registrantniveau, der henvises til omtale i afsnit 1.4.8.

Personalerelaterede forskudskonti som f.eks. rejse- og lønforskud bliver ikke løbende afstemt, ligesom tilgodehavendet ikke konsekvent opkræves via lønnen.

Efter de anvendte regnskabsprincipper optages ovennævnte tilgodehavender til fuld værdi, uanset det erfaringsmæssigt må forventes, at en del af fordringerne ikke vil kunne inddrages hos de borgere/virksomheder, der skylder kommunen penge.

Vi har fået oplyst, at vurderingen, der ligger til grund for tabsafskrivning på fordringer omfattet af central inddrivelse, foretages hos inddrivelsesmyndighederne. I kommunens regnskab tabsafskrives en fordring således først, når der er modtaget besked herom fra inddrivelsesmyndighederne.

Det anbefales, at regnskabsprincipperne for tabsafskrivning revurderes i henhold til lovgivningen jf. afsnit 1.4.22.

Pr. 31. december 2011 har medlemmerne af kommunalbestyrelsen en samlet gæld til kommunen på 269 t.kr., hvoraf 121 t.kr. er forfaldne. Det forfaldne beløb fordeler sig primært på 3 medlemmer.

2.2.4 Likvide beholdninger, 75.951 t.kr. (2010: 82.005 t.kr.)

Som omtalt i afsnit 1.4.3 har de interne kontroller og forretningsgange ikke fungeret fuldt ud tilfredsstillende i 2011, hvilket har medført, at vores beholdningseftersyn ikke kunne gennemføres på tilfredsstillende vis.

I forbindelse med statusrevisionen har vi gennemgået foreliggende afstemninger af de likvide beholdninger og kan konstatere, at dette ikke har givet anledning til yderligere bemærkning end det i afsnit 1.4.3 anførte.

Vi har endvidere indhentet engagementsforespørgsler fra de enkelte pengeinstitutter pr. 31. december 2011.

2.2.5 Egenkapital, 606.252 t.kr. (2010: 551.114 t.kr.)

Egenkapitalen primo 2011 er afstemt til egenkapitalen pr. 31. december 2010.

Bevægelserne på egenkapitalen fra primo 2011 til ultimo 2011 kan specificeres således:

	<u>t.kr.</u>
Saldo 1. januar 2011	551.114
Modpost til driftsførst nettoudlæg vedr. underholdsbidrag	7.996
Modpost til driftsført hjælp mod tilbagebetaling	850
Regulering vedr. tidligere år (primært tilgodehavende Paamiut Kommune)	(1.092)
Årets resultat 2011	(6.299)
Korrektion vedr. gamle pantebreve registreret i 2011 jf. afsnit 1.4.5	61.222
Korrektion vedr. fejlbogføring af pantebreve jf. afsnit 1.4.5	9.847
Regulering skat vedr. praksisændring vedr. ultimo 2010	<u>(17.386)</u>
Egenkapital 31. december 2011	<u>606.252</u>

2.2.6 Kortfristet gæld, 72.604 t.kr. (2010: 91.277 t.kr.)

Som omtalt i afsnit 1.4.10 er der knyttet en vis usikkerhed til fuldstændigheden af kreditorerne.

Anden kortfristet gæld består hovedsageligt af lønrelaterede statusposter, som er opgjort på baggrund af nettoopgørelse og derfor forbundet med en vis usikkerhed. Der henvises til afsnit 1.4.4. For hovedparten af de lønrelaterede statusposter har vi efterspurgt dokumentation og forklaringer, men intet modtaget, hvorfor vi ikke kan udtale os om rigtigheden heraf.

2.2.7 Banklån og realkreditlån, 20.653 t.kr. (2010: 24.888 t.kr.)

Denne post består i 2011 udelukkende af lån fra Lokale- og Anlægsfonden.

Vi har afstemt lånet til ekstern dokumentation uden dette har givet anledning til bemærkninger.

2.2.8 Regulerende passiver, 56.417 t.kr. (2010: 78.087 t.kr.)

Konjunkturpant udgør 25,2 mio.kr. af saldoen. Dette er afstemt til kommunens opgørelse af konjunkturpantet, hvilket ikke har givet anledning til yderligere bemærkninger end de i afsnit 1.4.16 anførte bemærkninger. Posterne er stikprøvevist afstemt til pantebreve uden væsentlige bemærkninger.

Pantebreve indgår med 29,0 mio. kr. af de samlede regulerende passiver, hvilket er afstemt til kommunens opgørelse heraf. Afstemningen har ikke givet anledning til yderligere bemærkninger end de, der fremgår af afsnit 1.4.15 og 1.4.17. Vi har stikprøvevist kontrolleret posterne til pantebreve uden væsentlige bemærkninger.

Udover konjunkturpant og pantebreve indgår også deponeringer (1,9 mio. kr.) samt pasiver tilhørende fonde og legater (0,5 mio.kr.) i regnskabsposten regulerende passiver.

4. Øvrige oplysninger

4.1 Ledelsens regnskabserklæring

Som led i revisionen af vanskeligt reviderbare områder har ledelsen afgivet en regnskabserklæring over for os vedrørende årsregnskabet for 2011.

Der henvises i øvrigt til afsnit 1.4.5 om korrigerede og ikke-korrigerede fejl samt regnskabsmæssige usikkerheder.

4.2 Eftersyn af kommunalbestyrelsens protokoller og overholdelse af god bogføringsskik

Vi har foretaget kontrol af, at kommunalbestyrelsen overholder de pligter, som den ifølge lovgivningen er pålagt med hensyn til at oprette og føre bøger, fortegnelser og protokoller mv. Endvidere har vi påset, at kommunen på alle væsentlige områder overholder god bogføringsskik. Der henvises dog til 1.4.5.

4.3 Rådgivnings- og assistanceopgaver

Siden afgivelsen af vores revisionsprotokollat af 2. august 2011 har vi udført følgende opgaver for kommunen:

- Revision af Selvstyrebilancen
- Yderligere forvaltningsrevision i Udviklingsforvaltningen
- Revision af anlægsregnskaber
- Revision af regnskab 2011 for projekt Efteruddannelse for Livet
- Assistance vedr. regnskabsafslutningen 2011

4.4 Forsikringsforhold

Vores revision har ikke omfattet kommunens forsikringsforhold. Vi anbefaler, at kommunen mindst én gang årligt får gennemgået den samlede forsikringsdækning med forsikringsselskabet eller -mægleren med henblik på at vurdere de tegnede dækninger mv., herunder om dækningen på de tegnede forsikringer er tilstrækkelig, og om kommunen eventuelt mangler at tegne forsikringer på særlige områder.

Vi har i forbindelse med regnskabsafslutningen bedt ledelsen bekræfte, at der er tegnet de forsikringer, der under hensyn til kommunens forhold skønnes tilstrækkelige til at dække kommunens eventuelle skadessituationer.

5. Konklusion på den udførte revision

5.1 Konklusion på årets revision

Hvis kommunalbestyrelsen godkender årsrapporten i den foreliggende form, vil vi forsyne årsregnskabet med en revisionspåtegning med følgende forbehold, men uden supplerende oplysninger.

5.1.1 Forbehold

Grundlag for forbehold

”Anden kortfristet gæld er indregnet med 45,4 mio. kr., hvoraf vi har opnået revisionsbevis for indregningen af skyldige A-skatter samt AMA for samlet 26,2 mio. kr. De resterende 19,2 mio. kr. udgøres primært af skyldige feriepenge (17,1 mio.kr.) samt skyldige pensioner. Vi har ikke kunnet opnå revisionsbevis herfor, hvorfor vi tager forbehold for størrelsen af beløbet indregnet under anden kortfristet gæld.”

5.2 Ny udformning af revisionspåtegningen

Vores revisionspåtegning på kommunens årsregnskab er ændret som følge af nye revisionsstandarder. De nye revisionsstandarder er i overensstemmelse med tilsvarende internationale revisionsstandarder på området.

Beskrivelsen af revisors tilrettelæggelse og gennemførelse af revisionen er blevet opdateret, ligesom beskrivelsen af ledelsens ansvar for aflæggelse af årsregnskabet og revisors ansvar for revisionen heraf er blevet præciseret. Det skal i denne forbindelse bemærkes, at der ikke med den nye formulering er sket en ændring i det materielle indhold i ledelsens ansvar for regnskabsaflæggelsen i forhold til tidligere.

6. Revisionens formål og omfang samt ansvarsfordeling

I vores tiltrædelsesprotokollat af 30. juni 2010 er revisionens formål, omfang og udførelse, revisors rapportering samt ansvarsfordelingen mellem ledelse og revisor beskrevet. Vi skal henvise hertil, ligesom vi anbefaler, at eventuelle nye bestyrelsesmedlemmer får udleveret et eksemplar heraf.

7. Erklæring

Ifølge lovgivningen skal vi erklære, at vi opfylder lovgivningens krav til uafhængighed, og at vi under revisionen har modtaget alle de oplysninger, vi har anmodet om.

Nuuk, den 13. august 2012

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Peter A. Wistoft
statsautoriseret revisor

Per Jansen
statsautoriseret revisor

Fremlagt på kommunalbestyrelsesmødet den / 2012

Kommunalbestyrelse

Asii Chemnitz Narup
borgmester

Mille Søvn Dahl Pedersen

Adolf Holm

Esmar Bergstrøm

Jonny Jensen

Emilie Kúnak

Mia Nielsen

Søren Lyberth

Gert Ignatiussen

Karen M. Lynge

Poul Hansen

Justus Hansen

Martha Abelsen

Ane E. Mathæussen

Nikolaj Heinrich

Thiioq Knudsen

Andersine Hansen-Kristiansen

Per Berthelsen

Vittus Mikaelen

Thomas Kristensen

Per Nukaaraq Hansen